

Minh bạch trong Công bố thông tin của Công ty đa quốc gia hoạt động tại Việt Nam

Hôm nay- ngày 11/7/2016, Tổ chức Minh bạch Quốc tế (TI) công bố nghiên cứu **“Minh bạch trong Công bố thông tin của Doanh nghiệp: Đánh giá các công ty đa quốc gia ở thị trường mới nổi”** (TRAC EMM), năm 2016.

Đây là lần thứ 2 TI thực hiện nghiên cứu này, đánh giá 100 công ty đa quốc gia đặt trụ sở tại 15 thị trường mới nổi và có hoạt động tại 185 quốc gia theo ba lĩnh vực công khai, bao gồm: chương trình phòng, chống tham nhũng (PCTN) của công ty, báo cáo về cơ cấu tổ chức công ty và số liệu tài chính cơ bản tại các nước mà công ty có hoạt động.

Đáng chú ý, **22/100** công ty đa quốc gia được đánh giá có hoạt động tại Việt Nam, trong đó có 13 công ty Trung Quốc. Các công ty Trung Quốc cũng là nhóm có điểm trung bình thấp nhất trong bảng xếp hạng toàn cầu.

Doanh nghiệp chưa minh bạch trong công bố thông tin

Điểm trung bình cho các 3 lĩnh vực của 100 công ty được đánh giá năm 2016 là **3.4/10**, giảm 0.2 điểm so với kết quả đánh giá lần đầu năm 2013.

Trong lĩnh vực công bố chương trình PCTN nội bộ, 18/22 công ty có hoạt động ở Việt Nam không công bố chính sách nghiêm cấm các khoản chi phí bôi trơn, và 16/22 công ty không công bố yêu cầu các cơ sở đại diện của họ ở Việt Nam phải tuân thủ các chính sách PCTN như đang áp dụng tại trụ sở.

Trong lĩnh vực minh bạch về cơ cấu tổ chức, điểm trung bình của 22 công ty nói trên là 39%. Nhiều công ty thậm chí không

công bố tên của các công ty con mà họ sở hữu toàn bộ tại Việt Nam.

Trong lĩnh vực công bố số liệu tài chính của công ty tại các quốc gia mà họ hoạt động, có sự khác biệt lớn giữa mức độ công ty công bố dữ liệu trong nước và nước ngoài. Đặc biệt, 19/22 công ty có hoạt động tại Việt Nam không công khai các số liệu tài chính cơ bản (như doanh thu, chi phí vận, thu nhập trước thuế, thuế và các khoản đóng góp cho cộng đồng) liên quan đến các hoạt động tại Việt Nam, trong khi vận công bố những số liệu này ở quốc gia nơi họ đặt trụ sở.

Đáng lưu ý, những công ty đạt điểm cao nhất có trụ sở đặt tại những quốc gia mà luật pháp quy định nghiêm ngặt về công khai thông tin, tiêu biểu là Ấn Độ – luật doanh nghiệp nước này yêu cầu mọi doanh nghiệp phải công bố thông tin về hoạt động ở từng quốc gia mà doanh nghiệp có mặt. Bên cạnh đó, các công ty niêm yết ghi điểm tốt hơn công ty nhà nước và tư nhân trên tất cả các lĩnh vực được đánh giá, thể hiện tác động của các quy định khắt khe về công bố thông tin của thị trường chứng khoán.

Trong bối cảnh Việt Nam mở cửa thị trường, kêu gọi vốn đầu tư nước ngoài và các doanh nghiệp Việt Nam cũng bắt đầu mở rộng hoạt động kinh doanh sang các quốc gia khác, việc doanh nghiệp công bố thông tin về hoạt động trong nước cũng như nước ngoài là hết sức cần thiết. Nếu doanh nghiệp hạn chế cung cấp những thông tin này, các bên liên quan bao gồm cơ quan Nhà nước, nhà đầu tư, người dân và tổ chức xã hội trong nước khó có thể đánh giá và giám sát hoạt động cũng như tác động của doanh nghiệp lên cộng đồng.

Hành động để thay đổi

Công bố thông tin là yêu cầu và hoạt động cơ bản để doanh nghiệp thể hiện và đảm bảo tính công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình cũng như xây dựng niềm tin với khách hàng, đối tác và cộng đồng. Để tăng cường công khai minh bạch, các doanh nghiệp cần thông tin đầy đủ về chương trình PCTN nội bộ,

cơ cấu tổ chức và số liệu tài chính cơ bản tại các quốc gia mà doanh nghiệp hoạt động. Thông tin nên được thể hiện bằng ngôn ngữ địa phương và ít nhất một ngôn ngữ quốc tế để tạo điều kiện cho việc theo dõi của công chúng.

Bên cạnh đó, các quy định pháp luật điều chỉnh việc công khai thông tin của doanh nghiệp có thể tạo ra tác động to lớn và bền vững. Chính phủ Việt Nam cần ban hành quy định yêu cầu doanh nghiệp công bố rộng rãi thông tin về cơ cấu tổ chức, không chỉ giới hạn ở các công ty đa số mà cả những số hữu khác, cùng dữ liệu tài chính cơ bản của doanh nghiệp ở tất cả các quốc gia nơi họ có hoạt động. Đặc biệt, cần quy định vai trò, trách nhiệm của doanh nghiệp trong việc thiết lập chương trình PCTN nội bộ và đảm bảo các điều kiện cần thiết cho việc thực thi hiệu quả.

[LINK] Tài liệu

- 1. Toàn văn báo cáo EMM 2016, tiếng Anh.**
- 2. Minh bạch trong công bố thông tin của các công ty đa quốc gia hoạt động tại Việt Nam (dựa trên báo cáo EMM 2016), tiếng Việt.**
- 3. Thông cáo báo chí của tổ chức Minh bạch Quốc tế, tiếng Việt.**